

NOVÁK MONIKA

ORSZÁGOS TANÉVNYITÓ KÁRPÁTALJÁN

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége meghívást kapott a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnökétől, Orosz Ildikótól a Csongorban megrendezésre kerülő tanévnyitó ünnepségre, szeptember első hétvégéjén.

Csongor, a jelenleg 2300 lelket számláló, majdnem teljes egészében magyarok lakta község Ukrajnában, Munkácstól 23 kilométerre fekvő síkvidéken található. A település egykori neve Csomonya volt, melyet 1898-ban változtattak Csongorra, de a csehszlovák korszakban a Čahory, 1945-től pedig a Csomonyin névváltozatok voltak használatban.

A településről ezt olvashatjuk az interneten: Csongor lakossága vérzett az első világháború galíciai frontján, és túlélte. Csehszlovák uralom alá került, határfalu volt a két bécsi döntés közötti időszakban, nyögte a világháború átkát mint a Magyar Királyság része, kiheverte a sztálini légerekbe hurcolt férfiak elvesztését. Kemény, dolgozó emberek lakják. A község az utolsó magyar falu a nyelvhatáron Munkács irányában.

A településen található a több mint húsz éve működő, „csodaintézményként” számon tartott „Bethesda” Szünetelőbetegeket Mentő Misszió.

Alapítója és vezetője Pocsai Sándor lelkipásztor, neki és segítőinek köszönhetően számos hazai és határon túli ember szabadult meg a rajta elhatalmasodó szünetelőbetegség valamelyikétől. Azok a személyek, akik e közösségnek köszönhetően visszanyerték lelki egészségüket, gyakran visszajárnak, sőt kétkezi munkával, illetve adománnyal támogatják a missziót.

A Csongori Általános Iskola, melynek igazgatója Nagy Sándor, jelenleg 300 körüli diáklétszámmal működik. Az új, háromszintes iskolaépület építését külföldi alapítványok segítségével kezdték el, majd állami támogatással fejezték be a felépítését 2007-ben. Az iskola honlapja zömében ukrán nyelven íródott, s az épület teremt is ukrán feliratok, állami szimbólumok díszítik, de a helyiek odafigyelnek arra, hogy a magyar jelképek, megnevezések egyaránt jelen legyenek a diákok mindennapjaiban. Az iskola keletkezésének időpontja nem ismert, de a 18. századtól egyházi intézményként működött egy osztállyal. Később elemi, majd általános iskolaként tartották számon, de 1945-ig párhuzamosan az egyházi iskola is helyet kapott az oktatás rendszerében. Jelenleg is ré-

szesülnek a gyermekek hitoktatásban, melyet a református egyházközösség támogat.

Az ünnepi tanévnyitó helyszínéül választott település református templomában gyülekeztek a gyermekek, szülők, pedagógusok és vendégek, mely istentisztelettel kezdődött ifj. Pocsai Sándor lelkipásztornak köszönhetően. Szónoklatában kiemelte: „Nem az a legfontosabb kérdés, hogy mi történik körülöttünk. Persze erre is odafigyelünk, oda kell figyelniük. Viszont van egy kérdés, mely jóval fontosabb. Mindeközben, hogy látjuk és szemléljük a minket körülvevő dolgokat – legyen az jó vagy rossz – mindeközben milyen emberek is vagyunk. Milyen emberként éljük meg az eseményeket. Ma ez a legfontosabb kérdés, s nem az, hogy ki marad itthon és ki megy el. Hanem milyen emberként marad – és milyen emberként megy el.”

A magyar himnusz felcsendülése után Orosz Ildikó elnök asszony ünnepi beszéde következett, aki a tanév megkezdése alkalmával felvázolta az aktuális kárpátaljai oktatáspolitikai helyzetet is. Így fogalmazott beszédében: „Immár a harmadik tanévet kezdjük az álnokul, az ünnepi pillanatok után elfogadott oktatási törvény

árnyékában. Nem tudjuk elégszer és elég hangosan elmondani mindenkinek, hogy ez a törvény milyen mélységes sebeket ejtett az ukrán demokratikus államiságon, az államiságba vetett hitben. A törvény ugyanis az ukrán állam alapját jelentő alkotmányt sértve, a több évszázada működő kisebbségeket sértve jogokat vont meg a kárpátaljai közösségektől.”

Az eseményen meghívott vendégként köszöntötték többek között Szilágyi Mátyást, Magyarország Beregszászi főkonzulját, Bujdosó Jánost, a Nemzetpolitikai Államtitkárság Kár-

pátaljai Osztályának referensét. Fekete Irént, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége elnökét, Brenzovits Lászlót, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökét. Valamennyien megosztották gondolataikat az ünnepi közösséggel.

Az első osztályos gyermekek előadása után egy nyugalmazott pedagógus üzenete és egy pályakezdő pedagógus gondolatébresztő sorai következtek. A helyi alapiskola korcsoportban vegyes tanulóinak műsora a hovatartozást, a magyarságtudatot hivatott erősíteni, hiszen ismerős költemények hangzot-

tak, dallamok csendültek fel. A Szózat eléneklésével véget érő ünnepség a Csongori Általános Iskolában fogadással zárult.

A kárpátaljai magyarokat jellemző kitartás valószínűleg a peremlétben való akadályokkal teli életnek a hozadéka. Látva ezt a részben szerény életkörülmények és szellemi harcok okozta magatartásformát, a haza bölcse, Deák Ferenc mondatai jutnak eszembe: „Amit erő és hatalom elvesz, azt idő, ügyesség és szerencse ismét visszahozhatja, de amiről a nemzet önmaga mond le, annak visszaszerzése mindig kétséges.”

AZ SZMPSZ ŐSZI RENDEZVÉNYEI

2019. október 2. – A Magyar Védőnők Egyesületének Kárpát-medencei körútja, Dunaszerdahely

2019. október 2. – Hello Wood installáció készítése a Kárpát-medencében, Szádalmás

2019. október 15–16. – Szlovákiai Magyar Iskolaigazgatók IV. Országos Konferenciája, Nagymegyer

2019. október 10–11. – Óvodapedagógusok Országos Konferenciája, Galánta

2019. október 19. – Klimanócska, Klímatudatos óvodai nevelés, Pered

2019. november 13–14. – KINCSKERESŐK – helyi értékeket kutató diákok konferenciája, Galánta

2019. november 15–17. – Cum Deo pro Patria et Libertate! Tanári Emlékkonferencia II. Rákóczi Ferenc fejedelemmé választásának 315. évfordulója tiszteletére Kassán

2019. november 22. – Fejlesztő Segítő Szakmák Országos Konferenciája, Komárom

2019. november 29. – TUDOK 2020, Dunaszerdahely, Vámbéry Ármin Alapiskola

2019. november 29. – Kulcsár Tibor Szavalóverseny, Pozsony